

Tôi chä phát hiän sä khác biät giäa Bà c Kä và Nam kä khi vào häc tiäu häc.

Trong nhäng buäi nói chuyän väi bän bè, näu ngäoi näo nói chuyän gì có vä khổ tän và rào träc đón sau cao hän cä bäc täng Đông Bá Linh, tôi thäng hay nói giäu cät là hä nói chuyän nhäng ngäoi Bà c Kä Hà Näi. Bäy lâu nay tôi täng đó chä là mät bình phäm vô bä, thä nhäng gän đây vài ngäoi email “phê bình xây däng” là tôi không nên nói xäu ngäoi Bà c thäng nhät vì không phäi ngäoi Bà c nào cũng nhä thä. Là ngäoi có tinh thän hoà giäi luôn có đäu óc cäu tiän, thäy sai thì nhän thäc mình đúng ngay läp täc đä säa đäi, tôi hoàn toàn đäng ý không phäi tät cä ngäoi Bà c nào cũng vä häu vä vän; thä nhäng sä thät là phän đông tính tình ngäoi Bà c giäng nhau. Mä quyän tä đän Viät Nam cäa hai tác giä Nguyän Tài Đäc và Nguyän Tài Tình (hai ngäoi này đäu là bà con ruät thät cäa tôi) tra khäo chä “khách sáo”, läi giäi thích sä là: mät ngäoi sinh truäng hay có máu mä liên hä träc thuäc ä miän Bà c. Träc khi đäc giä cäc läc phän đäi cho tôi lên đän đäu đäi là tôi nói xäu ngäoi Bà c, tôi xin khäng đänh rät tä täng tôi không phäi là đäp viên näm vùng quê em miän Tây Ninh trả trän vào hàng ngũ ngäoi miän Bà c làm mät thäm: tôi cũng là ngäoi miän Bà c. Bä mä tôi sinh ä làng Bách Cäc, huyän Vä Bän, tänh Nam Đänh. Tuy räng tôi sinh truäng trong Sài Gòn ä nhäa thäng Đäc Chính đäng Cao Thäng, đäi đän räp Đäi Đäng gän chä Bàn Cä, cái văn hóa giáo däc tôi thäm nhuän là tä bä mä tôi ngäoi miän Bà c, hoàn toàn không có mät chút pha loãng hay änh häng mät tí nào cäa ngäoi miän Nam. Thät sä là văn hóa miän Bà c ghi khäc quá sâu đäm trong tôi đän näi khi tôi väa mäi lên lên ba tuäi, bä mä tôi đã tän rät nhiäu tiän cho tôi vào truäng häc säa giäng đä tôi nói “läy cái chäi”chä không phäi “näy cái chäi”, “lái xe” thay vì “nái xe”.

Hän chä chä tiäp xúc väi ngäoi trong gia đình nên hành đäng và cä xä cäa tôi nhäng ngäoi miän Bà c tä lúc bé, tôi chä phát hiän sä khác biät giäa Bà c Kä và Nam kä khi vào häc tiäu häc. Träc khi đi häc, bä tôi đã däy tôi täp đäc ä nhäa, läi däy đánh vän cäa bä tôi khác väi ä truäng cô giáo ngäoi miän Nam däy. Chäng hän nhä chä “tam”, bä tôi däy đäc là “te^a-ta-em-tam”, trong khi cô giáo däy : “a-em-am, tä-am-tam”. Chä “đàn”, bä tôi đäc là “đê-a-đa-en-đan-huyän-đàn”, trong khi cô giáo däy “a-en-an-huyän-àn, đä-àn-đàn”. Ban đäu tôi häi ngäng näm mät tí nhäng khám phá ra ngay là tuy khác läi đánh vän, chä đäc cuäi cùng cũng giäng nhau. Có mät län khi cãi nhau, tôi nói väi ngäoi bän là:

“Đä mät däy”

. Nó đäng thän mät ra, häi tôi mät däy là mät gì, tôi cũng không biät làm sao mà giäi thích đäc cho nó hiäu nên cuäc cãi cä chä mät. Làm sao cãi cä khi hai bên không hiäu nhau? Räi có nhäng lúc đäm bän Nam Kä chäc tôi, hát:

“Bà c Kä ăn cá rô cây, Ăn nhäm läu đän chät cha Bà c Kä”,
thì tôi biät chäc là tôi không phäi là ngäoi Nam.

Tôi kä chuyän vòng vo tam quäc nhä thä đä xác đänh chính tôi cũng là Bà c kä, do đó näu có chä trích ngäoi Bà c thì tôi là ngäoi tay trong, có đäy đä thäm quyän và kinh nghiäm đä phân tích và phê bình.

Năm c Việt Nam cũ u t o b ng ba miền, Bắc Trung Nam. Vì l ch s và đ a th , cách phát âm và cá tính c a ng i ba miền khác nhau. Ng i Việt b t đ u t miền Bắc r i đi đ n vào miền Trung và miền Nam. Các vua nhà Tr n thôn tính n c Chiêm Thành t Qu ng Bình đ n Phú Yên vào th k th M i Lăm, và vua Quang Trung Nguyễn Huệ xâm chi m miền Nam c a ng i Khmer vào th k M i B y. Ng i i miền Trung do đó phát âm ti ng Việt v i âm hoà l n c a ng i Chiêm Thành, và ng i miền Nam phát âm ti ng Việt hoà l n v i âm ti ng Khmer. C ng thêm nh h ng văn hóa, cá tính c a ng i miền Trung và Nam có đ c thù rõ r t so v i ng i miền Bắc.

Ng i miền Bắc nh h ng sâu đ m c a đ o giáo Kh ng T , vua ra vua , tôi ra tôi, k sĩ là k sĩ. L là m t đ c tính quan tr ng trong năm đ c tính nhân, nghĩa, l , trí, tín. H n nghìn năm b ng i T u đô h sáng nào cũng ăn đ im-sâm

làm ng i miền Bắc ngao ngán luôn mang ý t ng n i d y đánh đ u i ng i Trung Hoa dành l i đ c l p đ có c h i ăn l i đ c bát ph . Ng i miền Nam nh h ng Ph t Giáo, c a n n văn minh Khmer, ru ng lúa phì nhiêu vì n m trong đ ng b ng sông C u Long, th c ăn đ y d y v i tôm cá, lúa g o nên dân tình phê ph n. Cá tính c a ng i miền Bắc do đó khác h n ng i miền Nam: Ng i miền Bắc ti t ki m, c n cù, siêng năng, khoe khoang, tài gi i, khéo ăn nói, khách sáo, trong khi ng i miền Nam hi n t , ch t phác, thành th t, đ n gi n, tho i mái trong đ i s ng, suy nghĩ, th ng th n có sao nói v y.

Tôi l y v ng i Nam, có b n c ng i Nam l n ng i Bắc nên am t ng c hai n n văn hóa. Tr c 75 khi t ngoài Bắc di c vào Nam, chúng tôi không g i ba má là b m mà g i là Th y U thì đ bi t là tôi h p th n n văn hóa Bắc K m c th ng th a đ n ch ng nào. Ng i Bắc lúc nào cũng l ch s , khi nói chuy n v i b n c a ng i thân trong gia đình vai v nh h n mình thì luôn luôn h danh x ng mình b ng ng i th p h n. Tôi còn nh khi còn h c ti u h c, m t c u bé đ n nhà r tôi đi h c chung. Lúc y tôi đang t m, b tôi ng i trong nhà m i nói v i c u bé:

-Em còn đang t m, anh vào nhà ng i ch i m t ch c đ i em nó xong thì s ra đi v i anh.

□

Th ng nh ng i Nam m t non cho t, ch m i có m i tu i th y ông già râu tóc b c ph ng i trên gh sa-lông g i mình là anh nên s vãi đá ra c qu n không dám đ ng đ i tôi, b ù ch y m t.

Số khách sáo vào nghỉ không phải là một số mà một chiểu một người có thể thu hoạch được. Nó giống như bí quyết kiếm tiền hay tiền kiếm được trong lúc Mặt Trời không phải là tu luyện trên núi Bà Long ba mươi năm trời nên cao thâm vô lường. Bởi vậy ngày đêm suốt năm này sang năm khác, bác chỉ te tua

“Đấy con nhé, nó là củ khoai!”, “Cái thằng tui nhé đêm, đấy nhé đấy!”, “Nói con nhé nói van nói đi!”

thì mỗi trẻ nên điều luyện trong việc khách sáo.

Một lần vào nhà người u xôi chè, sau khi cúng kiếng và gia đình đã ăn xong, tôi sôi xôi và chè ra hai bát nhỏ –xôi chè và còn rất nhiều trong nồi- và báo anh tôi, lúc bấy giờ khoanh chừng sáu tuổi, mang sang biếu nhà bà Bác xóm kia bên.

Anh tôi khi báo hai bát xôi chè sang nhà bà Bác và trở về nhà mười lăm phút sau với một tiếng nói, báo cáo với bác tôi là số mạng đã hoàn thành:

-Thưa Thưa y con đã mang chè sang biếu Bà.

-Con gì đi làm. Bác có nhà không con?

-Vâng, Bác có nhà. Bác ăn chè ngay vì Bác nói Bác đang đói bụng.

-Thưa Bác có nói gì không?

-Bác báo với nói với U là U nấu xôi chè ngon, và cảm ơn Thưa y U.

-Con mang sang cho Bác, có nói gì với Bác không?

-Đi, con nói với Bác là nhà cháu ăn thưa mang sang biếu Bà...

□

Bác tôi nghe đến đây thì nói ngay lên một câu nói máu me tim:

-Đi đi đi cái thằng chót tui tui! Ai báo con là nói thưa? Cái thằng tui nhé đêm, đấy nhé đấy!

□

Bác tôi giận dữ vì quá hiên nhận là anh tôi trình bày khách sáo và còn quá sơ đẳng, thưa sao nói vậy ngây ngô như vậy. Nghe ngẫm thì ra là ngày không phải là là cái của anh tôi mà là là chính mình

chßa rßn luyßn chín chßn cho con nên bß tôi phßi dành ra vài phút thì giß hußn luyßn anh tôi lßi cho thßu đßo nßn văn hóa Bßc Kß :

-Bßn sau con không nên nói nhß thß. Khi mang bßu cho Bà hay bßt cß ai, con phßi nói là U cháu trßc khi nßu món này cß thßng trßc đß chß nghĩ đßn Bác. Đêm qua U cháu trßc khi nßu đß trßn trßc cß đêm vì cß hình dung là Bác ăn bát chè sß thßy ngon mßng vì U cháu nßu chß quyßt ý dành riêng cho Bác....

Khách sáo có nghĩa là có tính chßt xã giao, lßch sß bên ngoài, không thßt lòng. Vì vßy mà tuy rßng gia đình nghèo rßt mßng tßi, các con đßa nào cũng đßc bß đßn dò kß lßng là ai cho gì cũng không lßy, có đßi đßn đâu, đßn nhà ngß i khác đßc mßi ăn thì cũng phßi tß chßi. Mang cái chß thß tßi cao nhß vßy nên ngày xßa tôi chß thích đßn nhà bßn ngß i Nam vì nßu ba má chúng nó mßi ăn ußng, tôi không bao giß trß lßi không; trong khi đó nßu đßn nhà bßn Bßc Kß, lúc nào cũng vßy, chßa đßn mà tôi đã no tuy rßng trong bßng thì đßi meo khi đßc bß mß bßn mßi:

“Đß, cháu mßi ăn ß nhà”

,
“Không cháu không ußng”.

Chß khách sáo bao hàm ý nghĩ không thßt lòng nên nói chuyßn vßi ngß i Bßc mßt ngß i lúc nào cũng nên đß cao cßnh gißc nhß ngày xßa lính Vißt Nam Cßng Hòa đßng gác sông Bßn Hßi vĩ tuyßn thß 17 vì không bißt đâu là hß, đâu là thßc. Chß có ngß i Bßc uyßn thâm có bßng Tißn Sĩ, Thßc Sĩ, đßu óc mßi thông sußt đß đoán bißt lúc nào ngß i Bßc nói thßt, lúc nào ý cßa hßngß cß lßi 180 đß. Mßt cô bßn vß tôi ngß i Nam lßy chßng ngß i Bßc, nhà ß California, sang thăm mß chßng ß Ohio. Máy bay đßn khuya, sáng 7:30 bà mß chßng đã đßn gõ cßa phòng hßi dßy chßa. Cô ta trß lßi vßn còn ngß i. Bà mß chßng trß lßi:

“Thß thì con cß ngß tßp đß nhß, chßng nào dßy cũng đßc”

. Cô bßn ngß i Nam cßa vß tôi không có kinh nghißm chißn trßng giao thißp vßi ngß i Bßc nên tßng bà ßy nói thßt, ngß luôn mßt mßch cho đßn 11 giß. Trong thßi gian này thì bà mß chßng đã nßu đßm tâm cho thßng con trai ăn sáng, rßi bßt đßu chußn bß cho bußi ăn trßa. Vß nhà sau này anh chßng kß bß bà mß dßa thß thßm là lßy con vß không có ý tß, sáng không bißt dßy sßm lo đßm tâm cho chßng hay cho bß mß chßng. Cô bßn vß tôi nói :

“Chính bß nói mình cß ngß, mình nghe lßi bß ngß tßp mà bß lßi chßi mình!”

Vß tôi là ngß i mißn Nam, khi lßy tôi đã hßc xong đßi hßc Văn Khoa ß Vißt Nam, đang hßc đß chßng đßi hßc bên Paris, sang đây hßc tißp đßi hßc Mß nên đßu óc tßng đßi thông sußt: chß trong vòng vài tháng đßu là nàng đã tißp thß đßc lßi nói chuyßn vòng vo tam qußc cßa ngß i Bßc gia đình chúng tôi thay vì đi vào thßng vßn đß. Mßi lßn nàng xußng bßp, chß cßn nàng nói:

“Cái bắp hôm nay sao bắp n quá”

là tôi bắp khßc hißu ý nàng nói ngay là

“Anh Ngßc đi lau cái bắp p!”,

tôi phßi nhanh chân đi lau bắp p; hay hôm nào đi làm bắp nàng nói:

“Hôm nay sao Loan thßy hßi nhßc đßu”,

là tôi hißu ngay ý nàng nói

“Tßi nay Loan không nßu cßm”

, tôi bắp đßng chèo thuyền ra sông Đßng Nai câu cá bắp chiên ăn bắp t mình. Nói thß nhßng không có nghĩa lúc nào tôi cũng hißu ý nàng. Có bắp t bắp đßng trong phòng khách, nàng nói

“Nhà mình sßn mßu khác chßc đßp”

, tôi dßch nghĩa ngay là: “

Anh Ngßc, sßn nhà bên trong mßu khác!

”. Phòng có nhißu bắp n đâu, cßc bắp n đâu đi nßa tôi cũng có khß năng sßn bắp i cßc căn nhà, thß nhßng phòng khách nhà tôi khoßng khoát, trßn nhà cao hai bắp ng không cách gì tôi sßn đßp c ngoßi trß mßn thß bắp i cßu thang chuyên môn có thß bắp i tußt bắp n trên cao đß sßn trßn nhà. Khßo giá thì thß nói sßn bắp i cßc bên trong nhà khoßng \$2,000 làm tôi bắp nh mßy ngày lißn vì nßu tôi sßn thì chß bắp n \$500 là cao bắp m. Lo bắp ng vài tußn bắp t ăn bắp t ngß, bắp i sßt cân vài pounds. Nàng hßi lý do thì tôi thú thßt trß bắp i. Lúc bắp y nàng bắp i cho tôi bắp t là nàng không có ý mußn tôi sßn bắp i nhà, chß nói bắp t câu bắp ng quß bắp y thôi!

Khi mình nói chuyßn có tính chßt bên ngoài không thßt lòng thì bắp đßm đó bắp n đßm nói chuyßn phóng đßi tô mßu Eastmancolor cũng không xa nhau là bắp y. Bắp đßm này, ngß bắp i Bßc cũng bắp xa ngß bắp i mißn Nam, đßc bắp t là ngß bắp i sinh sßng bắp mißn Bßc .

Tôi có bắp t ngß bắp i chß cùng cha khác mß bắp Nam Đßnh tên là chß Hißn. Sau khi bắp tôi đi cß vào Nam thì khoßng năm 1960 bắp i liên bắp c thß bắp bắp mißn Bßc bắp t đßt nên hai bên không bắp t tin bắp c nhau. Đßn năm 1995 khi tôi bắp Sài Gòn bắp n đßu tiên, thăm bắp t gia đình hß hàng xa bắp Vũng Tßu, nhßng ngß bắp i này bắp n còn liên bắp c bắp i gia đình ngß bắp i chß tôi bắp ngoài Bßc nên hß đßn tôi ra bắp u đßn đß gßi đßn thoßi ra Nam Đßnh đß nói chuyßn bắp i chß bắp y:

-Thßa chß, em là Ngßc, con thß năm cßa Thßy U. U và cß gia đình sang đßnh cß bên Mß bắp năm 1975, hißn bắp t cß bắp bình yên. Em là ngß bắp i đßu tiên trong gia đình bắp bắp i Sài Gòn thăm nhà. Lúc bắp Thßy U vào Nam thì em chßa sinh...

-Gißi bắp i, Ngßc đã bắp quê hßng đßy à.

Chß tôi khóc bắp n bắp rßi nói bắp p:

-Lúc em sinh bắp Sài Gòn chß có bắp t vì Thßy U có biên thß cho chß .

-Anh chß không bắp n thì vào Sài Gòn thăm em, em có bắp t tí quà bắp u anh chß .

-Chßy ußm, đi tßu hoß 40 giß vào trong Nam chß rßt là ngßi. Em đã đi xa xôi vßn dßm tß Mß vß Vì tß Nam mà sao em không đi nßt ra Bßc thăm chß ?

Rßi Vì tß Nam tháng 4 năm 1975, trß vß Sài Gòn lßn đßu tiên hai mß i năm sau nßi căn nhà cũ và nhßng đßng phß quên thußc tßng sinh sßng mà tôi còn lo sß không yên lòng, hußng gì nói chuyßn đi ra Bßc? Đã thßngßi nhà hß hàng tôi ß Vũng Tßu ai cũng mßt lòng ngăn cßn tôi không nên đi:

“Chú đi ra ngoài Bßc thì thß nào hß cũng thßt chú. Cßp bßc nhß ußm!”.

Vì thß, dù rßng tôi rßt ßc ao gßp lßi ngßi chß cùng máu mß tß bß tôi nhßng tôi không dám ra Bßc mà mußn chß ßy vào Nam đß chß em gßp nhau.

-Em ngßi ra Bßc...

-Thôi em nói chuyßn vßi anh Lß nhß.

Anh Lß là chßng cßa chß tôi, chß trao máy cho anh Lß :

-Cßu Ngßc đã vß Vì tß Nam rßi đßy à?

-Thßa vâng.

-Tß ngày mßn Nam đß cß gißi phóng, anh chß đã tßng gßp lßi Thßy U và các em, thß nhßng chß trong mßt thßi gian ngßn cháu Vinh và Toàn tßp kßt vào Nam báo tin cho anh chß hay là Thßy đã mßt tß năm 1970, còn U và các em đã đi đâu mßt làm anh chß khóc cß mßy ngày đêm. Sau này bßt U và các em đßnh cß ß Mß anh chß cũng mßng. Gì thì em đã vß lßi quê hßng, giọng máu mß duy nhßt cßa Thßy mà em lßi không ra Bßc thăm anh chß ...

-Em sß lßm. Em nhßt đßnh không đi.

-Nßu thß thì anh và cháu Tußn đi xe hoß vào thành phß đón cßu ra đây. Nhà ta có chú Biên trong quân đßi, sß ra đón cßu ß nhà ga, cßu không phßi sß gì cß.

Sau khi anh ßy nài nß đßn bao nhiêu lßn, cußi cùng tôi cũng xiêu lòng theo lßi đßngß, chß anh ßy và cßu con trai vào Nam rßi tháp tùng tôi ra Bßc.

Tôi xußng nhà ga Nam Đßnh sau khi ngßi trong chuyßn tßu hoß kinh hoàng gßn 44 giß, và đứng nhß anh Lß nói, anh Biên, đßi gia đình vß chßng anh Lß chß Hißn cùng con , cháu , chßt, và bao nhiêu là ngßi lß đã đßn đón vß chßng chúng tôi. Tß nhà ga đi bß vß nhà khoßng chßng hai cây

s. Nhán tháy chúng tôi là ngái i ngoái quác v, nháng ngái khác trong làng túa ra đi bá vái chúng tôi càng ngày càng đông, cho đán khi vá đán nhà thì tôi không còn biát ai là ai vì sángái đáng vây quanh tôi đông vô sá k. Trong bao nhiêu tiáng xỉ xám bàn tán vá tôi, tôi báng nghe tiáng đàm thoái rát rõ cáa hai đáa nhá nói chuyán đáng ngay ká bên tôi:

-Ai đáy?

Mát tháng bé ngái lá hái.

-Ông tao đáy. Ông tao Má mái v.

Chá cáa tôi năm nay 70 tuái, đã có con lán cháu chát, nên tôi là vai ông vái nháng đáa cháu chát này. Tôi nghĩ tháng bé đang nói là mát trong nháng đáa cháu chát cáa chá y đang nói vá tôi.

-Thá ông mày nói tiáng gì?

-Ông tao đáy há? Gám, ông tao nói tiáng Má, tiáng Tây, tiáng Táu... tiáng gì cũng đác cá.

Tôi nghe tháng bé nói mà trá mát nhìn xem mát mày nó ra nhá thá nào. Nó non choát, chá đácháng báy tuái là cùng, cháa bao giá gáp tôi, tôi cũng cháa bao giá biát nó. Thá mà nó đã khoe xoén xoét ông cáa nó – là tôi- vái tháng bán nó là tôi nói đá thá tiáng!

Chá tôi máng vô hán khi gáp lái tôi. Hai bàn tay gáy guác đá xáng cáa chá y cá báu chát vào tay và vai cáa tôi trong khi nác mát chá khóc ròng.

-Tháy mát chá không đác gáp Tháy nháng bây giá gáp đác em, xem nhá là chá cũng mán nguyán nái. Em gáng Tháy nhá đác...

Tuy máng gáp lái ngái chá cùng cha khác má, tôi ván còn mái quan tâm trong lòng vá tình tráng an ninh á ngoài Bác mà ngái thân trong Nam đã nói cho tôi biát. Có lá biát đác nái lo sácáa tôi, anh Lá xen vào:

-Cåu cô thåy lß ß đây bình yên vô sß làm gì côp bôc phßi không? Ngßi iß trong Nam hß nói lßo, hßm dßa côu không mußn côu ra Bßc, cß tình ngăn chßn tình rußt thßt cßa anh chß em mình chß ngoài Bßc làm gì côp bôc, côu thåy không? Tßt cß mßi sß đßu bình thßn vô ß.

Đêm hôm ßy ngß trên gác nhà chß Hißn mà tôi trßc trßn ngß không yên tuy rßng đã đßc anh Lß trßn an ngoài Bßc không cô chuyßn côp bôc. Gißa đêm tôi xußng đßi nhà vì cßn đi toilette. Căn nhà này bßc vào là phòng khách, dài khoßng bßy thßc cß, rßi cô mßt gian trßng khoßng bßn thußc không cô nóc nhà nhìn thßng lên trßi chß tôi dùng làm nhà bßp. Sau gian trßng này là mßt gian nhß toilette và chß đß tßm. Tß phòng khách mußn đi toilette phßi mß cßa đi vào nhà bßp trßc. Ban đêm trßi tßi đen nhß mßc không thåy gì ß phía trßc, tôi mò mßm vßn thành thang gác xußng lßu rßi chßm chßp tißn vß cßa hßng ra nhà bßp. Sß soßng đßc mßt cßa, tôi mò tay xußng quß đßm, xoay đßy cßa ra ngoài thì tißng soong chßo khoßng đßi cánh cßa rßt đß vang ßm trong đêm tßi, to còn hßn bom nguyên tß nß Nagasaki . Tôi bàng hoàng, chßa đoán bißt sß gì đã xßy ra thì cái đèn vàng héo hßt trong nhà ai đã bßt lên. Nhìn kß lßi tôi thåy anh Lß đang ngß ß gißng kß bên cßa đã bßt ngßi đßy và vßi tay vào công-tßc bßt đèn lên vì tißng đßng khua anh ßy đßy. Qua ánh đèn, bây giß tôi mßi bißt tßi sao cô tißng soong chßo rßt đß: Nhà nghèo cßa mß ra sau nhà bßp không cô khóa nên anh Lß ban đêm sß ăn trßm vào nhà nên đß vài nßi nißu soong chßo ngay đßi bßc cßa. Ai mß cßa ra là nßi sß rßt xußng đßt, tßo ra mßt hß thßng báo đßng ăn trßm cßc kß tinh vì không tßn mßt đßng xu nßo.

Nhà chß tôi nghèo, chß cô gì đáng ăn côp mà anh tôi còn “gßn” hß thßng báo đßng ăn trßm soong chßo, thß mà vào lúc ban ngày anh ßy nói vßi tôi là ngoài Bßc không côp, tôi cß thoßi mái vô tß ! Đúng là chß cô ngßi iß Bßc chúng tôi mßi ba hoa chßch chße đßn thß !

Cái tßt vß hßu vß vßn cßa ngßi iß Bßc nó đã tßn tßi tß cß nghìn năm nay. Lßch sß Vißt Nam chúng ta cô nhißu bßng chßng cß thß : Phù Đßng Thiên Vßng lên ba không bißt nói côi nhßng khi cô gißc Ân trßn xußng thì vßn vai thành ngßi iß ba trßng cßi ngßa đánh tan quân gißc, Lý Thußng Kißt giß cho ngßi iß vào đßn thßngâm thß bài Nam Qußc Sßn Hà Nam Đß Cß trong đêm đß vßn đông tình thßn binh sß đánh bßi quân nhà Tßng. Mßt thói quen hay tßt xßu thßng hay khó thay đßi. Trßng hßp tôi cũng là thí đß đßn hình. Cho dù tôi cô óc sßa sai đßn đâu đß cßi tißn, cô nhßn thåy ngßi iß Bßc cô nhißu khuyßt đßm sai lßm đßn đâu đß sßa đßi, mà vß tôi ngßi iß Nam cß khen ngßi iß Bßc phát âm chính xác, nói năng bßt thißp lßu loát thì chßc chßn đßn Tßt Congo ngßi iß Bßc chúng tôi sß không bao giß cô sß thay đßi!